

Zbornik sudske prakse

Predmet C-18/13

Maks Pen EOOD

protiv

Direktor na Direktsia „Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika“ Sofia

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Administrativen sad Sofia-grad)

„Oporezivanje – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost – Direktiva 2006/112/EZ – Odbitak pretporeza – Pružene usluge – Nadzor – Dobavljač koji ne raspolaže potrebnim sredstvima – Pojam utaje poreza – Obveza utvrđivanja utaje poreza po službenoj dužnosti – Zahtjev stvarnog pružanja usluge – Obveza dovoljno detaljnog vođenja knjiga – Spor – Zabrana sucu da kazneno odredi utaju poreza i da tužitelja stavi u nepovoljniji položaj“

Sažetak – Presuda Suda (sedmo vijeće) od 13. veljače 2014.

- Usklađivanje poreznih zakonodavstava – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost – Odbitak pretporeza – Porez naveden na računima koje je izdao dobavljač koji ne raspolaže potrebnim sredstvima za izvršenje usluga za koje je ispostavljen račun – Usluge koje je izvršio drugi dobavljač – Isključenje prava na odbitak – Dopustivost – Pretpostavke – Provjera koju je dužan izvršiti nacionalni sud (Direktiva Vijeća 2006/112)*
- Pravo Europske unije – Tužba pred nacionalnim sucem – Primjena po službenoj dužnosti odredbe prava Unije koja dovodi do izuzimanja iz primjene nacionalnog pravila o zabrani reformatio in pejus – Obveza nacionalnog suca – Nepostojanje – Iznimka*
- Usklađivanje poreznih zakonodavstava – 51574 / Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost – Odbitak pretporeza – Nacionalni propis koji zabranjuje odbitak poreza na dodanu vrijednost u slučaju utaje poreza ili zlorabe – Obveza utvrđivanja utaje poreza po službenoj dužnosti – Tumačenje nacionalnog prava od strane nacionalnog suca u odnosu na tekst i cilj Direktive 2006/112 – Uzimanje u obzir cjelokupnog nacionalnog prava i primjena njegovih metoda tumačenja*
(Direktiva Vijeća 2006/112)
- Usklađivanje poreznih zakonodavstava – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost – Odbitak pretporeza – Obveza dovoljno detaljnog vođenja knjiga – Doseg – Obveza poreznog obveznika da se uskladi s međunarodnim računovodstvenim standardima – Dopustivost – Pretpostavke*

(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1606/2002; Direktiva Vijeća 2006/112, čl. 242. i 273.)

- Direktivu 2006/112 treba tumačiti na način da se protivi tomu da porezni obveznik odbije PDV naveden na računima koje je izdao dobavljač u slučaju kad se pokaže da uslugu, iako je bila pružena, nije stvarno izvršio taj dobavljač ili njegov podugovaratelj zato što nisu raspolagali potrebnim

osobljem, materijalom ni imovinom, zato što troškovi njihove usluge nisu dokazani u njihovom računovodstvu i zato što se identitet osoba koje su potpisale određene dokumente kao dobavljači pokazao netočnim, ako se ispune dva uvjeta – da te činjenice predstavljaju prijevarno ponašanje i da se na temelju objektivnih dokaza koje su podnijela nadležna porezna tijela dokaže da je porezni obveznik znao ili da je trebao znati da je transakcija na koju se poziva radi ostvarivanja prava na odbitak bila povezana s tom utajom, što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev.

(t. 32., t. 2. izreke)

2. Pravo Unije ne može nacionalnog suca obvezati da po službenoj dužnosti primijeni odredbu tog prava, ako bi posljedica takve primjene bilo izuzimanje iz primjene načela zabrane *reformatio in pejus*, sadržanog u njegovom nacionalnom procesnom pravu.

Međutim, ne čini se da se takva zabrana, u sporu koji se od početka odnosi na pravo na odbitak poreza na dodanu vrijednost iskazanog na određenom broju računa, može primijeniti i u slučaju kad nadležna porezna tijela tijekom sudskog postupka podnesu nove dokaze za koje se u odnosu na iste te račune ne može smatrati da poreznog obveznika koji se na to pravo poziva stavljaju u nepovoljniji položaj.

(t. 37.)

3. Nacionalni sudovi obvezu ili mogućnost da se po službenoj dužnosti pozivaju na pravna sredstva koja proizlaze iz pravno obvezujuće odredbe nacionalnog prava moraju izvršavati u odnosu na pravno obvezujuću odredbu prava Unije, kao što je ona koja od nacionalnih tijela i sudova zahtijeva da odbiju ostvarivanje prava na odbitak poreza na dodanu vrijednost ako se na temelju objektivnih dokaza utvrdi da se neki subjekt na to pravo poziva u svrhu prijevare ili zloporabe. Na tim je sudovima da prilikom ocjene činjenice poziva li se neki subjekt na pravo na odbitak u svrhu prijevare ili zloporabe nacionalno pravo u najvećoj mogućoj mjeri tumače u odnosu na tekst i cilj Direktive 2006/112 o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, kako bi se postigao njome propisan rezultat, što od njih zahtijeva poduzimanje svega što ulazi u njihovu nadležnost uzimajući u obzir cjelokupno nacionalno pravo i primjenjujući pritom metode tumačenja koje ono priznaje.

U tom smislu, čak i kad bi pravilo nacionalnog prava utajom poreza određivalo kao kazneno djelo i kad bi za to bio zadužen sam kazneni sudac, to ne znači da bi takvo pravilo bilo u suprotnosti s time da sudac zadužen za ocjenu zakonitosti dopunskog poreznog rješenja – kojim se dovodi u pitanje porez na dodanu vrijednost koji je porezni obveznik odbio – svoju ocjenu temelji na objektivnim dokazima koje je podnijelo porezno nadležno tijelo kako bi u predmetnom slučaju utvrdilo postojanje utaje, dok se sukladno drugoj odredbi nacionalnog prava porez na dodanu vrijednost koji je „nepropisno zaračunat“ ne može odbiti.

(t. 38., 39., t. 2. izreke)

4. Direktivu 2006/112 o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, koja posebice svojim člankom 242. od svakog poreznog obveznika zahtijeva dovoljno detaljno vođenje knjiga kako bi se mogao primijeniti porez na dodanu vrijednost i kako bi njegovu primjenu mogla provjeriti nadležna porezna tijela, treba tumačiti na način da se ne protivi tomu da država članica o kojoj je riječ, u okviru granica predviđenih člankom 273. te direktive, od svakog poreznog obveznika zahtijeva da u tom pogledu poštuje sva nacionalna računovodstvena pravila sukladna međunarodnim računovodstvenim standardima, pod uvjetom da mjere koje su u tu svrhu donesene ne nadilaze ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva pravilne naplate poreza i sprečavanja utaje poreza. U tom pogledu, Direktivi 2006/112 protivna je odredba nacionalnog prava prema kojoj se smatra da je usluga pružena onda kad se ispune uvjeti za priznanje računa izdanog za dotičnu uslugu.

Stoga, ispunjenje formalnosti kao što je računovodstveno knjiženje troškova koje su snosili dobavljači prilikom pružanja usluga ne može odrediti trenutak nastanka obveze obračuna poreza i prava na njegov odbitak na općenit način. Usto, pod uvjetom da poštuju ta ograničenja, pravu Unije nisu protivna dodatna nacionalna računovodstvena pravila koja bi bila utvrđena pozivanjem na međunarodne računovodstvene standarde koji se u Uniji primjenjuju pod uvjetima predviđenima Uredbom br. 1606/2002 o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda.

(t. 44., 46., 48., t. 3. izreke)